

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **V.**, bývajúcej v Ž., proti žalovanej **J.**, súdnej exekútorke, E., zastúpenej JUDr. G., advokátkou so sídlom v Ž., **o zaplatenie 161,16 € (4 855 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 10 C 98/2007, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 26. mája 2009 sp. zn. 17 Co 26/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 18. decembra 2008 č.k. 10 C 98/2007-59 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 4 855 Sk s 8,5 % úrokom z omeškania od 9. júna 2007 do zaplatenia; zároveň jej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania. V odôvodnení uviedol, že odmena žalovanej ako súdnej exekútorke v exekučnom konaní (sp. zn. Ex 307/2007) vedenom proti žalobkyni ako povinnej sa mala vypočítať podľa § 47 ods. 3 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov [ďalej len „Exekučný poriadok“ (obdobne ako v prípade upustenia od vykonania exekúcie)] z dôvodu, že k zaplateniu vymáhanej pohľadávky oprávnenému došlo 18. mája 2007, teda skôr ako povinnej uplynula lehota na podanie námietok v začatom exekučnom konaní a predtým než jej bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie vydané súdnou exekútorkou 7. mája 2007. Žalovaná ako súdna exekútorka nepostupovala správne, ak pri výške odmeny vychádzala

z § 5 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z.z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov, preto ju súd zaviazal na vrátenie neoprávnene prijatej odmeny vo výške 4 855 Sk. Za nepodstatnú považoval námietku žalovanej o zaplatení trov exekúcie bývalým manželom žalobkyne vzhľadom na zistenie, že išlo o plnenie v mene žalobkyne z jej peňažných prostriedkov. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 7 O.s.p.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovanej rozsudkom z 26. mája 2009 sp. zn. 17 Co 26/2009 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch rozhodnutia sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym posúdením veci súdom prvého stupňa. Uviedol, že predmetom konania je nárok na zaplatenie 4 855 Sk s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia v dôsledku nesprávne stanovenej odmeny súdnej exekútorke za výkon exekučnej činnosti v súvislosti s vymáhaním trov exekúcie uhradených žalobkyňou (povinnou). Za preukázané považoval zistenie, že upovedomenie o začatí exekúcie nebolo žalobkyni doručené, táto vymáhanú pohľadávku zaplatila pred uplynutím lehoty na podanie námietok proti exekúcii. Vychádzajúc z tohto stavu žalovaná už nebola oprávnená uplatniť si výšku odmeny podľa § 5 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z.z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov, patrila jej odmena len 10 % zo základu na jej určenie, nakoľko zaplatením pohľadávky vznikol dôvod na upustenie od exekúcie, a preto je žalovaná povinná vrátiť žalobkyni 50 % z nesprávne vyúčtovanej odmeny (8 160 Sk), t.j. 4 080 Sk a 19 % DPH, spolu 4 855 Sk. Nestotožnil sa s námietkou žalobkyne o nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa pre absenciu právnej kvalifikácie priznaného nároku, nakoľko z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa (i keď nie výslovného) jednoznačne vyplýva, že nárok žalobkyne bol posudzovaný ako bezdôvodné obohatenie. Úspešnej žalobkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania z dôvodu ich neuplatnenia (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 O.s.p.).

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila tým, a/ že konanie pred súdom prvého stupňa bolo postihnuté vadou, ktorou sa žalovanej odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), pretože súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku neuviedol, že nárok žalobkyne posudzoval ako bezdôvodné obohatenie, pričom žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala náhrady škody a až na pojednávaní súdu 4. novembra 2008 sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, b/ konanie bolo postihnuté

inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a c/ rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), keď súd posúdil vec podľa ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka, hoci na daný prípad sa mali aplikovať ustanovenia Exekučného poriadku. Uviedla, že v rámci výkonu povolenia realizovala nútený výkon rozhodnutia ako poverený orgán štátu, základom plnenia nie je občianskoprávny vzťah, a preto mal súd žalobu zamietnuť. Keďže trovy exekúcie boli zaplatené 30. mája 2007 Ing. P. ako účastníkom exekučného konania po uplynutí lehoty na podanie námietok, žalobkyňa nie je aktívne legitimovaná na uplatnenie nároku a aplikácia § 47 ods. 3 Exekučného poriadku súdom nie je správna. Na základe uvedeného navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutia súdov oboch stupňov a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu nepovažovala dovolanie za opodstatnené; navrhla ho zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. sú vymedzené znaky rozsudkov, pri danosti ktorých zákon (bez ohľadu na povahu prejednávanej veci alebo predmetu konania) vyjadril svoj zámer, aby určité rozsudky bolo možné napadnúť dovolaním. V § 238 ods. 1 O.s.p. ustanovil, že dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V § 238 ods. 2 O.s.p. pripustil dovolanie tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. V § 238 ods. 3 O.s.p. odvolaciemu súdu zveril oprávnenie založiť prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu

rozsudku odvolacieho súdu, ktorý má po právnej stránke zásadný význam. V zmysle § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Dovoláním žalovanej nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ani rozsudok vydaný vo veci, v ktorej by už dovolací súd vyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.), ani potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého dovolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné (§ 238 ods. 3 O.s.p.); navyše, ide o rozsudok, v prípade ktorého je procesná prípustnosť dovolania vylúčená priamo zo zákona (§ 238 ods. 5 O.s.p.). Prípustnosť dovolania žalovanej preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania z dôvodu uvedeného v dovolaní, ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

Dovolaateľka existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolaateľka namietala, že konanie je zaťažené procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť konať pred súdom a v konaní pred ním uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že k odňatiu možnosti konať pred súdom malo podľa jej názoru dôjsť predovšetkým tým, že „súd prvého stupňa neuviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia, že nárok žalobkyne posudzoval ako bezdôvodné obohatenie“ a „aj napriek tomu, že odporkyňa v odvolaní zdôrazňovala, že rozsudok prvostupňového súdu je nepreskúmateľný, pretože tento dôsledne nerešpektoval zásady uvedené v ustanoveniach § 157 ods. 2 a § 132 Občianskeho súdneho poriadku, odvolací súd sa s týmto závažným nedostatkom rozhodnutia prvostupňového súdu náležite nevyporiadala“.

Dovolací súd poukazuje na to, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia je judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považovaná za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., ktorá je síce relevantným dovolacím dôvodom (ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), sama osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá, a to ani podľa § 237 O.s.p. (viď napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 111/98). Sama skutočnosť, že v konaní prípadne došlo k procesnej vade tejto povahy, nezakladá prípustnosť dovolania.

Pokiaľ dovolateľka zastáva názor o odňatí možnosti pred súdmi konať tiež nesprávnym právnym posúdením veci, dovolací súd poznamenáva, že § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); zhodne je ale zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo osebe nezakladá zmätočnosť

rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie tohto súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003, ale tiež ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby tvrdenia dovolateľky o nesprávnom právnom posúdení veci boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie žalovanej nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v danom prípade je dovolanie žalovanej v zmysle § 238 O.s.p. procesne neprípustné a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodiť ani z § 237 O.s.p.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovanej nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní bola žalovaná neúspešná, a preto právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalobkyni (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková